

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
im. Ignacego Jana Paderewskiego w Łasku - Kolumnie
ROK SZKOLNY 2018/2019

PODSTAWA PRAWNA:

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r.
- Deklaracja Praw Dziecka z 20 listopada 1959 r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. 2004 nr 256, poz. 2572 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2005 nr 179, poz. 1485 ze zm.);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn.: Dz. U. 2002 nr 147, poz. 1231 ze zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2005 nr 180, poz. 1493 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 2015 r., poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1113);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu

umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591);
- Ustawa z dn. 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela (art. 6)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Ustawa z dn. 22.06.2017 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r., poz. 1189);
- Statut ZSO w Łasku - Kolumnie

1. Strategia wychowawczo-profilaktyczna szkoły

WIZJA SZKOŁY

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. I. J. Paderewskiego w Łasku - Kolumnie to szkoła, która:

- jest przyjazna i bezpieczna,
- stwarza optymalne warunki rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów,
- gwarantuje atrakcyjne i skuteczne nauczanie,

- promuje zdrowy i ekologiczny styl życia,
- kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie uniwersalnego systemu wartości, dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby poprzez właściwe kreowanie własnego rozwoju, godnie wpisać się w kształtowanie otaczającej rzeczywistości,
- uwzględnia potrzeby i możliwości uczniów, rozwija ich zainteresowania i uzdolnienia,
- współpracuje z rodziną, ze środowiskiem lokalnym, z instytucjami.

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy po to aby:

- wszechstronnie i efektywnie kształcić w poczuciu bezpieczeństwa, radości i tolerancji dla innych, dbając jednocześnie o harmonijny rozwój każdego naszego ucznia,
- zapewnić naszym uczniom wysoką jakość nauczania, wychowania i opieki w klimacie życzliwości, profesjonalizmu, bezpieczeństwa i dobrej organizacji pracy,
- kształtować dziecko, które świadomie dokonuje wyborów, jest wrażliwe, pewnie porusza się w określonym systemie wartości,
- przygotować uczniów do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie XXI wieku,
- wspierać rodzinę w procesie wychowania młodego człowieka,
- motywować i wspierać pracowników, aby z satysfakcją i zaangażowaniem wykonywali swoją pracę,
- cieszyć się uznaniem w środowisku.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent Szkoły Podstawowej powinien:

- Znać historię i tradycje naszej szkoły.
- Dostrzegać w nauce swoje szanse życiowe.
- Potrafić w praktyce zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności, być kreatywnym.
- Być samodzielnym, wrażliwym, komunikatywnym i otwartym na innych ludzi.
- Być odpowiedzialnym, gotowym ponosić konsekwencje swoich czynów.
- Cieszyć się z sukcesów. Akceptować porażki. Starać się rozwiązywać problemy. Działając w grupie, poczuwać się do współodpowiedzialności.
- Mieć poczucie własnej wartości, potrafić cieszyć się życiem.
- Dbać o swoje zdrowie i rozwój fizyczny i psychiczny.
- Troszczyć się o środowisko naturalne.
- Znać i stosować zasady życia społecznego.
- Być tolerancyjnym. Rozumieć, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym. W każdym starać się dostrzec dobre cechy i zrozumieć go.

Absolwent Gimnazjum powinien:

- Wykazywać się wiadomościami i umiejętnościami zapisanymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjum.
- Umieć korzystać z różnych źródeł wiedzy.
- Posiadać umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji.
- Rozwijać zainteresowania czytelnicze i uczestniczyć w kulturze.
- Posiadać motywację samodoskonalenia i rozwoju.
- Być dobrze przygotowanym do funkcjonowania w społeczeństwie.
- Być przygotowanym do oceniania własnego uczenia się i postępowania.
- Rozumieć podstawowe wartości patriotyczne i moralne, mieć świadomość miejsca Polski w świecie.
- Mieć szacunek dla wysiłków na rzecz utrzymania pokoju, demokracji i zachowania środowiska naturalnego.
- Być tolerancyjnym wobec poglądów innych ludzi, szanować godność ludzką, prawo, prawdę, dobro i piękno.
- Dbać o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych ludzi.
- Znać przepisy prawa i mieć świadomość odpowiedzialności prawnej.
- Być asertywnym wobec różnego rodzaju przejawów demoralizacji i patologii w życiu codziennym.
- Znać zagrożenia współczesnego świata i potrafić im zapobiegać.

Absolwent Liceum powinien:

- Dbać o rozwój intelektualno – emocjonalny.
- Posiadać umiejętność zdobywania, przetwarzania i wykorzystywania wiedzy.
- Korzystać z różnych źródeł informacji.
- Twórczo i krytycznie myśleć.
- Rozwijać talenty, zainteresowania i pasje.

- Wyrażać siebie w sposób akceptowany społecznie.
- Umieć zachować własną indywidualność.
- Być wrażliwym na potrzeby innych.
- Doceniać wagę więzi międzyludzkich.
- Umieć współpracować w grupie.
- Z każdej swojej roli społecznej wywiązywać się w zadawalający jego i innych sposób.
- Być kulturalnym.
- Być przygotowanym do studiowania.
- Być prawym, posiadać rzetelną wiedzę, być przygotowanym do godnego i mądrego życia.
- Być wdrożonym do uczenia się przez całe życie i wyposażonym w umiejętności niezbędne do podjęcia aktywności zawodowej i społecznej w ciągle zmieniającej się rzeczywistości.

W trosce o wszechstronny rozwój osobowy ucznia, który jest najbardziej ogólnym celem procesu wychowania, a także w trosce o to, by dziecko znajdowało w rodzinie i szkole środowisko rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, duchowym, moralnym, estetycznym oraz zdrowotnym, rozwijało w sobie dociekliwość poznawczą, poszukując prawdy, dobra i piękna w świecie, by zyskiwało przekonanie o życiowej użyteczności edukacji szkolnej, by uczyło się szacunku dla dobra wspólnego oraz przygotowywało się do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotyzmu, ustanawia się niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. Program zawiera działania, które w systemowy sposób będą angażować wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadrę pedagogiczną, pracowników administracji i obsługę szkoły).

Program obejmuje :

- treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów,
- treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Uwzględniono całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi – zarówno wspieraniem dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak zapobieganiem zachowaniom problemowym.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” .

(art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe)

Celem wychowania realizowanego w szkole jest uczeń/wychowanek dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje. Dojrzałość osiągnięta jest w czterech sferach: fizycznej, psychicznej – w tym m. in. emocjonalnej i intelektualnej, społecznej oraz duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Profilaktyka – to proces jednoczesnego:

- **wspomagania** ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- **ograniczania i likwidowania czynników**, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- **inicjowania i wzmacniania czynników**, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

W programie profilaktyki zawarte są:

- sposoby monitorowania i diagnozowania problemów i potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli i szkoły jako instytucji na styku tych trzech środowisk,
- działania informacyjne adresowane do uczniów, rodziców, nauczycieli oraz środowiska lokalnego,
- działania alternatywne wobec zachowań ryzykownych,
- wypracowane zasady szkolne zatwierdzone przez uczniów, rodziców i nauczycieli w formie szkolnych procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- działania interwencyjne oraz sposoby wspomagania procesu readaptacji uczniów powracających do szkoły (m.in. po leczeniu, resocjalizacji lub powrocie z zagranicy).

Zwiększeniu ilości i jakości oddziaływań profilaktycznych w szkole służą:

- stwarzanie warunków bezpiecznego rozwoju i funkcjonowania w szkole,
- reagowanie na zagrożenia,
- eliminacja lub redukcja czynników ryzyka,
- wzmacnianie czynników chroniących,
- kształcenie postaw prozdrowotnych,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- wskazywanie wzorców zachowań,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- opóźnianie inicjacji alkoholowej, nikotynowej oraz seksualnej, zachęcanie do abstynencji.

W oddziaływaniach profilaktycznych wyodrębniamy następujące zadania:

- dostarczenie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie racjonalnego wyboru,
- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych,
- rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną,
- reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy,
- pomoc w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą,
- współpraca z rodzicami.

Oddziaływania profilaktyczne charakteryzują następujące standardy jakości:

- bezpieczeństwo uczestników, ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji,
- respektowanie podmiotowości, poszanowanie godności i indywidualności,
- skuteczność, wykorzystywanie sprawdzonych strategii, form i metod oddziaływania,
- uwzględnianie w działaniach wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej,
- zgodność ze wstępną diagnozą zagrożenia.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) w przypadku profilaktyki **uniwersalnej** (pierwszorzędowa, pokrywa się z wychowaniem) – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji (środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych);

2) w przypadku profilaktyki **selektywnej** – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;

3) w przypadku profilaktyki **wskazującej** – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

2. Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki (rozpoznane zagrożenia, zachowania problemowe uczniów).

Zachowanie dysfunkcyjne dzieci i młodzieży

- sprzeczne z normami rozwojowymi
- zakłócające prawidłowy proces dojrzewania
- wywołujące dezakceptację społeczną
- wyzwalające reakcje osób znaczących

Przykładowe zachowania dysfunkcyjne:

- Wycofanie społeczne
- Niestabilne kontakty społeczne
- Poczucie izolacji i osamotnienia
- Poczucie odrzucenia

- Brak szacunku dla innych
- Stosowanie/doznawanie przemocy
- Brak zainteresowania nauką
- Niskie osiągnięcia szkolne
- Wybuchy gniewu
- Łamanie dyscypliny szkolnej
- Używanie tytoniu/alkoholu/narkotyków
- Wczesna aktywność seksualna
- Uczestnictwo w subkulturze
- Ubóstwo ekonomiczne
- Wychowywanie w środowisku instytucjonalnym

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

- Przez **czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.
- Przez **czynniki ryzyka** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Szkoła ukierunkowuje działania na wspieranie czynników chroniących – zarówno poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych, jak zewnętrznych.

3. Cele ogólne i szczegółowe

Cele ogólne i szczegółowe działań wychowawczo – profilaktycznych obejmują cztery obszary :

zdrowie - edukacja zdrowotna,

relacje - kształtowanie postaw społecznych,

**kulturę – wartości, normy i wzory zachowań,
bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych.**

Cele zostały wyznaczone zgodnie z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019:

1. 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
2. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
3. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Cele ogólne

1. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.
2. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i zdrowie innych.
3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji społecznych, rozpoznawania potrzeb drugiego człowieka, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.
4. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.
5. Kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu.
Podejmowanie działań związanych z poznawaniem przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych.
Kształtowanie postawy poszanowania innych kultur, narodów, religii i tradycji. Zapobieganie wszelkiej dyskryminacji.
6. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką.

5. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.

Cele szczegółowe

Edukacja wczesnoszkolna klasy I–III

Zdrowie – edukacja zdrowotna

- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;
- zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;
- uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;
- kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

- rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;
- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;
- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;
- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;
- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się;
- kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;
- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;
- kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wywołanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
- inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;
- przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;
- kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;
- kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

- kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów;
- przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;
- przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;
- kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Szkoła podstawowa - klasy IV – VIII / klasa III GIM

	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII/III GIM
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trud-</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów,</p>

	ności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.	akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.	i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII/III GIM
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). Kształtowanie	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny

	<p>inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>		<p>i społeczeństwa.</p>
--	---	---	--	--	-------------------------

	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII/III GIM
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności spo-</p>

	uczestnictwa w kulturze.	właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	łącznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
--	--------------------------	--	---	---	--

	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII/III GIM
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p> <p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości</p>	<p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji</p>	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobo-</p>	<p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p> <p>Rozwijanie postaw opartych na odpowie-</p>	<p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji</p>

	<p>i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p>	<p>i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p>	<p>wych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz zredukowanie lęku.</p>	<p>działności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p>	<p>i mediacji.</p> <p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p>
--	--	--	---	--	---

Liceum

	Klasa I	Klasa II	Klasa III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych</p>	<p>Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie</p>	<p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.</p> <p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p>

	<p>i planowania ich rozwoju.</p> <p>Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.</p> <p>Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</p> <p>Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</p>	<p>w relacjach z innymi.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych.</p> <p>Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.</p> <p>Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.</p>
--	--	---	---

	Klasa I	Klasa II	Klasa III
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.</p> <p>Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności</p>	<p>Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.</p>

	<p>(koła zainteresowań, wolontariat itp.).</p> <p>Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p> <p>Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).</p>	<p>Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.</p> <p>Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.</p>	<p>Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.</p> <p>Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>
--	--	--	--

	Klasa I	Klasa II	Klasa III
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub	Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych,	Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie. Rozwijanie szacunku dla

	<p>sportowy itp.).</p> <p>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.</p> <p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych.</p>	<p>państwowych i lokalnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalamie potrzeby bycia ambitnym.</p> <p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia .</p>	<p>kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.</p> <p>Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.</p>
--	--	---	---

	Klasa I	Klasa II	Klasa III
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym	Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem,	Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu

<p>(problemowych)</p>	<p>i związanych z nimi problemów.</p> <p>Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.</p> <p>Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</p> <p>Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.</p>	<p>poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych.</p> <p>Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).</p>	<p>i rozumieniu świata.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.</p> <p>Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.</p>
------------------------------	--	--	---

4) Plan i harmonogram działań.

5) Założenia ewaluacyjne.

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły

EWALUACJA WEWNĄTRZSZKOLNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO to przemyślane, zaplanowane i systematyczne działanie obejmujące opracowanie własnego systemu gromadzenia i opracowywania informacji oceniających działania szkoły, upublicznianych w postaci diagnoz, analiz, raportów i opinii, wykorzystywanych do doskonalenia jakości działań szkoły.

EWALUACJA WYNIKU - Jakie są efekty zrealizowanych działań?

EWALUACJA CELU - Czy osiągnięto zamierzone cele?

EWALUACJA PROCESU - Czy sposób realizacji sprzyjał skuteczności?